EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
Államigazgatási és Pénzügyi Tanszék
Budapest, V., Egyetem tér 1—3.

Báró Prónay György válasza dr. Magyary Zoltán egyetemi tanárnak

Tanár Úr!

Tanár Úrnak a nyílt levelemre a *Magyar Nemzet* december 18-iki számában megjelent válaszára néhány megjegyzésem van. Én e tárgyban a napisajtó keretében a zárszó jogával szeretnék élni. Zárszó jogával azért, mert nem tartom alkalmasnak, hogy a vitát a napisajtóban intézzük el. Az, hogy első nyílt levelemet a napisajtóban tettem közzé, tettem ezt azért, mert Tanár Úr a napisajtóban jelentette ki határozottan, hogy „a kiállítás minden adatáért helyt állunk".

A Tanár Úr nyílt levelére az alantiakban adom meg válaszom.

1. Tanár Úr az alaposság tekintetében szeretne engem kioktatni. Cikkemben megírtam, hogy csak rövid ideig voltam a kiállításon és hogy oda vissza akartam menni az általam megállapítható összes hibák feljegyzése céljából. Ezt nem tehettem meg, mert a vallás- és közoktatási miniszter úr a kiállítást hirtelen bezáratta. Ezen rövid idő is, melyet a kiállításon töltöttem, elég volt ahhoz, hogy azokat a hibákat és tévedéseket megállapíthassam, amelyeket a Tanár Úr úgy látszik hu'amosabb tudományos munkálkorása dacára nem akart vagy nem tudott megállapítani. Különben is cikkemben közelebbről megjelöltem egy-két hibát, mellőzni akartam azonban a hosszadalmas felsorolást.

2. Tudomásul veszem, hogy Tanár Úr vezetése mellett megtekintette a kiállítást egy francia képviselő és újságíró és hogy ezek a kiállításról a legjobb benyomással távoztak. Ezen nem csodálkozom, hiszen a Tanár Úr vezette őket!

3. Az *Esterházy-család* nem szorul az én védelmemre Tanár Úrral szemben. Különben is a Tanár Úr tudományos felfogására vall az, hogy az amerikai egyéni vagyonokat összehasonlítja egy magyarországi család számos tagjának összvagyonával. Mellesleg megjegyzem, hogy tudomásom szerint éppen az Esterházy herceg adott a közelmultban 100—100.000 pengőt orvostudományi és művészeti célokra.

4. Tudomásul veszem, hogy a Magyar Közigazgatástudományi Intézet igazgatójának „The industrial State" című művét kiadta a Nelson és Co. newyorki cég. Kívánom, hogy ezen munka olvasóközönségének ne legyenek ugyanolyan tapasztalatai, mint amilyenek nekem voltak a közismert kiállítással. Különben is jobban szerettem volna, ha ezt a dicséretet másvalaki hangoztatná és nem éppen a Tanár Úr!

A fentiektől eltekintve, azonban a magam részéről a kérdést mellékvágányra terelni nem engedem. Itten *nem földreformról, nem az egyházi vagyonok általam is méltányolt szerepéről volt szó.* A legkevésbbé sem vagyok hajlandó azonban a Tanár Úrral vitatkozni a kiállított anyag alapján a földreform kérdéséről. *Én kizárólag azt állítottam, hogy a kiállítás anyaga felületes, sok ott a tévedés és a hibás adat.* Nem szolgálhat a kiállítás felelős szerkesztőjének mentségéül az sem, hogy a kiállítást milyen statisztikai anyag alapján állították össze. Az alapos tudományos tevékenységnek nemcsak joga, de kötelessége minden adatot felülbírálni, mert csak így tarthat igényt a „Tudomány" elnevezésre.

Teljes egészében fenntartom első nyílt levelemben megtett állításom. Állításaim alátámasztására idézek néhány részletet gróf Teleki vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak a képviselőházban e tárgyról mondott beszédéből.

1. „Tanítványaim ennél a kiállításnál objektivitásomat diszkreditálták."

2. „Összehívtam a kiállítást rendező tanítványaimat és munkatársaimat és csúnyán megmostam fejüket."

3. „Bizonyos hebehurgyasággal készült a kiállítás."

4. Tanár Úrnak arra a kijelentésére, hogy gróf Teleki bizonyos térképeket quasi jóváhagyott volna, gróf Teleki azt mondja: *„Ez a kijelentés, ez a beállítás valahogy nem jóhiszemű."*

5. Gróf Teleki már a kiállítás megnyitásakor megállapítja, hogy „ez a grafikon primitív és rossz".

6. „Megmondottam, hogy nem a Kallós-kompassz alapján szokás egy tudományos munkát megcsinálni."

7. „Én ezt a tudományos munkát a kiállítás számos munkájában, melyet utólag pufföltek össze, nem találtam meg."

8. „Ami a feliratokat illeti, részben ezek is hibásak voltak, pl. hogy rosszul gazdálkodnak, ez éppen az állami birtokok térképe felett volt." Tehát a külföldi urak is, akiket a Tanár Úr vezetett, ilyen benyomással távoztak a kiállításról. Szegény Magyarország!

9. A feliratok „nem voltak tudomány, hanem svindli és humbug", stb., stb.

De elég az idézetekből. Sapienti sat!

Ezeknek előrebocsátása után hajlandó vagyok állításaimat bizonyítani pártatlan bíróbizottság előtt a következő feltételek mellett:

1. *Ha Tanár Úr az egész kiállítás anyagát közigazgatási letétbe helyezteti.* Biztosítékot kapok arra, hogy a letétbe helyezett anyag teljesen azonos a kiállított anyaggal.

2. A Tanár Úr kötelezőleg kijelenti, hogy amennyiben állításaimat a fent megjelölt bizottság előtt bizonyítani tudom, úgy a Magyar Közigazgatástudományi Intézet igazgatói állásáról lemond.

Ezt a napisajtóban lefolyt vitámat lezárom Shakespeare idézetével: Tanár Úr: „Valami bűzlik Dániában!"

Báró Prónay György

A nagyszalánci határincidens ügyében megkezdődött a vizsgálat

Jelentettük, hogy Nagyszalánc környékén a csehek határsértést követtek el.

A *Magyar Távirati Irodának* a nagyszalánci eseményekkel kapcsolatban kiadott közlése kapcsán illetékes helyen most kijelentették, hogy a nagyszalánci határincidens kivizsgálása folyamatban van. Az eddigi jelentések szerint annyi már most is megállapítható, hogy a határincidensre okot az szolgáltatott, hogy Nagyszalánc on a községi választások során az egyesült magyar párt szerezte meg a többséget és *emiatt a csehek határőrök és a nagyszalánci lakosság között összetűzésre került sor.* A tüzelés során a *csehek magyar életre lőttek át* és ezáltal a magyar határőrség beavatkozását provokálták ki, mire *a rend helyreállt.* A minisztérium részéről kiküldött bizottság további vizsgálata kedden délelőtt 10 órakor vette kezdetét.

Vörnle János rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter

A *Magyar Távirati Iroda* jelenti: Kedden érkezett meg Magyarország kormányzójától a külügyminiszter állandó helyettesének, dr. *Vörnle* Jánosnak rendkívüli követté és meghatalmazott miniszterré történt kinevezése.

Dr. *Vörnle* János követ, aki a külügyminiszter mellett e magas és felelősségteljes tisztséget ellátja, Újmoldován született 1890-ben. Atyja főszolgabíró volt. Középiskoláit Temesváron, a jogot Pozsonyban és Budapesten végezte, jogi és államtudományi doktor.

Kétévi külföldi tanulmányút után belépett a bécsi császári és királyi házi udvari levéltárba. 1914-ben beosztást nyert a császári és királyi külügyminisztériumban. Az összeomlás után Budapestre jött, a bolsevizmus alatt a bécsi Bethlen-féle ellenforradalmi komité mellett működött, azután diplomáciai beosztásokat kapott és mint követségi titkár, a bécsi, bukaresti és római követségeinken mellett teljesített szolgálatot. Szófiából már mint követségi tanácsos került, onnan újból Bukarestbe, Belgrádba, majd Prágába helyezték át utóbbi helyeken már mint az illető követségek első tisztviselője működött.

Segédtanítói kinevezések

A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Bukovszky* Károly pesthidegkúti, *Gyulaváry* Gyula csepeli, *Szemes* Zoltán mezőtúri, *Mészáros* Béla jászszentlászlói, özv. *Crohotyné Baulovits* Anna kispesti, *Hoffmann* János nyirábrányi, *Farkas* Ferenc nyirábrányi, *Bárány* Rozália nyirábrányi, *Pröhle* Róza mezőberényi, *Járai* Paula lajosmizsei, *Szöllgyén* Gábor nagykáta-erdőközi, *Brandt* Béla jászszentlászlói, vitéz *Fülöp* József magyarbánhegyesi, *Illyés* István kemecsei, *Lóránt* László szeged-bokori, *Rózsa* Ilona nagykozári, *Bodnár* Margit gyóni, *Rácz* Géza hajdudorogi, *Adamek* József karcagi, *Marton* Ferenc nyirábrányi, *Gramantik* Mária egyeki, *Csermely* Ilona pécsi, *Gombkötő* József börzönceli, *Haszonits* Antal nagyrábéi, *Nagy* Béla szeged-kissori, *Krasznai* László szeged-kissori, *Paczolay* Róza kiskunhalasi, *Polyánszky* Edit pestszentlőrinci, *Keszter* Irén süttői, *Nagy* Ágota cserszegtomaji, *Zsákovits* Magda ceglédi, *Kriső* Dénes sajószentpéteri, *Jénei* Ferenc herendi, *Porcsalmy* Mária hódmezővásárhelyi, *Solti* István medgyes-bodzási, *Nagy* Béla nyirbéltek-cifraszállási, ifj. *Térdi* György hajmáskéri, *Weber* Gabriella alsódabasi, *Berecz* István makói, *Trapp* Vilma kótaji, *Jóba* Erzsébet dunavecsei, *Jankovich* Livia mezőturi, *Mohácsi* Irén nagyhalászi, *Sárkány* Irén miskolci, *Schreiner* Margit diósdi, *Németh* Stefánia magyaróvári, *Promnicr* János nagyvázsonyi, *Varjas* Margit pásztói, *Nagy* Vilma urai, *Kátó* Magdolna kunszentmiklósi, *Szalay* Sarolta peresei, *Sallai* Mária táci, *Jäger* István tassi, *Hangya* István gyulai, *Turcsányi* Zoltán jászkiséri, *Gyói* Elek gergely-ugornyai, *Hegedüs* Gizella nádasdi, *Fehérváry* László cibakházi, *Sipos* Jolán ceglédi, *Baksa* Lajos békésszentandrási, *Tóth* Kornélia mezőturi, *Boros* István balatonboglári, *Jánváry* Erzsébet hajdúhadházi, *Tóvizi* Kálmán kunhegyesi, *Frank* Etelka battonyai, *Solymosi* Sándor tiszaföldvári, *Hartai* Etelka szeged-gátsaroki, *Wagner* Veronika feketeerdői, *Mészáros* Mária pesthidegkuti, *Bató* László Szabolcs vármegyei vándortanító, *Fucsek* Erzsébet jászladányi, *Mozga* József Szabolcs vármegyei vándortanító, *Tarnóczai* Ferenc Szabolcs vármegyei vándortanító, *Tomasovszky* János Szabolcs vármegyei vándortanító, *Tőkei* Károly Szabolcs vármegyei vándortanító, *Meskó* László nagyszénási, *Hanos* László kövegyi, *Bizó* Erzsébet lajosmizsei, *Kovács* György elek-lökösházai, *Négyessy* József szeged-dobozerdői, *Kaziné Turcsányi* Boriska egercsehi, özv. *Paulinné Riszner* Etelka egri állami elemi iskolai helyettes tanítókat segédtanítókká kinevezte.

Rendelet a honvéd- és a nemzeti lobogók rendszeresítéséről

A *Magyar Távirati Iroda* jelenti: A *Honvédségi Közlöny* közli a honvédelmi miniszter körrendeletét a m. kir. honvéd csapatzászlók, m. kir. honvéd lobogók és a nemzeti lobogó rendszeresítéséről. A rendelet 1939 január 1-ével rendszeresíti

a) a *„M. Kir. Honvéd Csapatzászlók"*-at — mint a haza, a hazaszeretet és a hűség szent jeiképeit és pedig

a *„gyalogsági zászló"*-t a gyalogsághoz tartozó minden ezred és minden önálló zászlóalj,

a *„kerékpáros és gépkocsizó csapatzászló"*-t minden kerékpáros és minden gépkocsizó zászlóalj,

a *„lovassági zászló"*-t minden huszárezred részére, továbbá

b) a *„M. Kir. Honvéd Lobogók"*-at — mint a fegyveres erő magasállású egyéneinek jelvényeit — és pedig:

a *„Legfelsőbb Hadúr Lobogója"*-t, a Legfelsőbb Hadúr részére,

a *„honvéd főparancsnoki lobogó"*-t a m. kir. honvédség főparancsnoka részére,

a *„hadtestparancsnoki lobogó"*-t minden hadtestparancsnok részére, végül

c) a *„Nemzeti Lobogó"*-t — mint a magyar királyság nemzeti jelvényét — a laktanyák, a honvédségi épületek részére.

2. A m. kir. honvéd csapatzászlók, a m. kir. honvéd lobogók és a nemzeti lobogó leírását és a használatukra vonatkozó utasítást, továbbá a *magyar állami címer* és a *Horthy-címer* rajzát a rendelethez csatolt melléklet tartalmazza.

3. A felsorolt zászlók és lobogók közül *tiszteletadás* csak a m. kir. honvéd csapatzászlókat illeti meg.

4. A körrendelettel rendszeresített zászlók és lobogók beszerzésére, illetve kiadására, továbbá a m. kir. honvéd *folyamőrök* lobogóinak rendszeresítésére külön rendelet fog intézkedni.

A csapatzászlók

A rendelethez csatolt melléklet szerint a *gyalogsági zászló* mérete 140 cm hosszú, 120 cm széles, anyaga nehéz selyem. Díszítése: a zászlóalap külső oldalán két angyal által tartott magyar állami középcímer, a belső oldalán Magyarország Védőasszonyának teljes nagyságú képe, amint a földgömbön áll. Mind négy szélén piros-zöld lángnyelvalakú pártázat. A zászlót mindkét oldalán 35—35 egyenlően elosztott fémszeggel erősítik a zászlórúdhoz, a szegek aranyozott sárgarézből vannak és az adományozó neve és rangfokozata véshető rájuk. A zászlócsúcs is aranyozott sárgaréz és 26 cm hosszú, alakja stilizált levél. Díszítése a baloldalon *a cserfa- és olajfaággal díszített kiscímer,* jobboldalon *az államfő családi címere.*

A kerékpáros és gépkocsizó csapatzászló hossza és szélessége 40 cm, anyaga könnyű selyem. A zászlót *kürtre* erősítik, a kürt *tiszta ezüstből* készül.

A lovassági zászló alakja szintén négyzet és egy-egy oldalán 80 cm, anyaga könnyű selyem.

A zászlók kijavítása

Minden csapatzászlóhoz emlékkönyv tartozik Ebben a csapatzászló felszentelési ünnepségeit és a zászló egész történetét naplószerűen, lehetőleg fényképek csatolásával meg kell örökíteni. A csapatzászlót általában ünnepélyes alkalmakkor és tiszteletadásnál időjárásra való tekintet nélkül *kibontva kell használni.*

A zászlót megrongálódása esetén *a hadimúzeummal egyetértésben kell kijavítani.* Nagyobb rongálás rendbehozatalát a hadimúzeum eszközli. *Háborúban* harcieszköztől eredt rongálódásnak *csak továbbterjedését kell megakadályozni.* A teljes rendbehozatalt *a háború befejezése után* úgy kell eszközölni, hogy *a háborús rongálódások nyomai mint hadiemlék láthatóan megmaradjanak.*

A Legfelsőbb Hadúr lobogója

A m. kir. honvédlobogók közül a *Legfelsőbb Hadúr* lobogójának a lobogóalapja két nagyságban készül. Az *I. nagyság:* hossza 280 cm, szélessége 200 cm, szárazföldi alkalmazásra. *II. nagyság:* hossza 150 cm, szélessége 100 cm, a folyamőrség úszóegységein való alkalmazásra. Díszítése: a lobogólap mindkét oldalán az angyalok által tartott *magyar állami középcímer.* A lobogólap mindnégy szélén piros-zöldszínű, egyenlőszárú, háromszöga'akú pártázat, a sarkokban zöld háromszög-befejezés van. Úgy a címer, mint a háromszögek csak színnyomatok.

A honvédfőparancsnoki lobogó, lobogólapjának hossza 220 cm, szélessége 160 cm. Anyaga: mint a Legfelsőbb Hadúr lobogója. Díszítése: a lobogólap mindkét oldalán a két angyal által tartott magyar állami kis címer. A felső sarokban a piros lángnyelvek között zöld, az alsó sarokban a zöld lángnyelvek között piros *körcikkszerű befejezés* van.

A hadtestparancsnoki lobogó lobogólapja olyan, mint a honvédfőparancsnoki lobogó, azzal a különbséggel, hogy az állami kis címert az angyalok helyett ívelt cserfaág, balról olajfaág övezi.

A nemzeti lobogó, lobogólapja hatfélt nagyságban készül. Díszítése: a lobogólap oldalán hosszirányban futó egyenlő szélességű, piros-fehér-zöld színű sávok és ezenkívül mindkét oldal közepén jobbról cserfa- és balról olajfaággal övezett magyar állami kis címer.

Nemzetgazdaság

Minden felvidéki községben bemutatták a magyar kultúrfilmeket

Ismeretes, hogy a külkereskedelmi hivatal tizenöt szebbnélszebb, az ország közgazdasági életét ismertető kultúrfilmet készíttetett s azokat szerte az országban, meg a külföld igen sok városában is bemutatta. A tizenöt film címe a következő: A magyar ló, Szarvasmarhatenyésztés Magyarországon, Sertéstenyésztés Magyarországon, A magyar bor, Baromfitenyésztés Magyarországon, Juhtenyésztés Magyarországon, A magyar gyümölcs, Vadászat Magyarországon, A magyar falu művészete, A magyar búza, Magyar kohászat és gépipar, Magyar textilipar, Magyar villamosipar, Magyar gépipar, A magyar vad.

Az utóbbi hetekben ezeket a filmeket sorra bemutatták Kassán, Beregszászon, Párkányban, Komáromban, Ungváron, Léván és Munkácson, hogy a visszacsatolt Felvidék lakossága a filmek hiteles képeiről ismerje meg az anyaország értékeit. A külkereskedelmi hivatalnak az a terve, hogy a közeljövőben a Felvidéknek lehetőleg minden községében bemutassa a pazar filmeket, még ott is, ahol nincsen mozi. Ez sem ütközik ugyanis akadályba, mert a felvételekről úgynevezett *keskenyfilmek is készültek*, amelyek segítségével még különleges moziberendezés híján is megfelelő előadást lehet tartani.

Felszökött a cukorfogyasztás

A pénzügyminisztérium fogyasztási adóügyi csoportjának kimutatása szerint a fogyasztási adó alá eső cukorfogyasztás az ezévi szeptember és október hónapokban *jelentékenyen emelkedett*. A cukorfogyasztás ebben a két hónapban 286.000 métermázsa volt, *93.356 métermázsával több*, mint a mult év hasonló időszakában. A fogyasztást a cukor árának leszállítása előreláthatólag novemberben és decemberben még jobban elősegíti és ennek következtében a következő kimutatások további emelkedésről számolhatnak majd be.

Nehézségek a cseh—szlovák kölcsön kamatfizetése körül

Londonból jelentik: Az angol pénzügyi sajtó értesülése szerint a cseh kölcsönök feltűnő árfolyamzuhanása a londoni tőzsdén annak a hírnek tulajdonítható, hogy a cseh 30 millió fontnyi kölcsönkérelmet Londonban *végleg visszautasították* és hogy *nehézségek merültek fel a nyolcszázalékos cseh szlovák kölcsön jövendő kamatfizetése körül.*

Felemelték az aranybeváltási árakat Romániában

Bukarestből jelentik: A legutóbbi minisztertanácson — mint már jelentettük — a kormány a hivatalos aranybeváltási árak felemelését határozta el. A jelenlegi hivatalos aranybeváltási alapár kilogrammonként változatlanul 153.333.33 lei marad, amelyhez a kis aranybányák *66.666 leies*, a többi bányák *46.666 leies prémiumot kapnak*. Ezeken kívül az aranyércekben szegényebb területek kiaknázására *még további tízezer leies* prémiumot adnak. Végeredményben a nagy bányák a színarany kilogrammjáért *kétszázezer leies*, a kis bányák *kétszáznyolcvanezer leies* összárat kapnak.

A Nemzeti Bank érckészlete 15.8 millió pengővel emelkedett

A bankjegyforgalom a Magyar Nemzeti Bank december 15-i kimutatása szerint a december 7-i forgalommal szemben *10.7 millió pengővel csökkent*. A csökkenést főként váltóvisszaváltások idézték elő, melyeknek összege 10.4 millió pengővel haladta meg a váltóbenyujtások összegét. *Az érckészlet 15.8 millióval*, a váltónézkészlet pedig 1.7 millió pengővel *emelkedett*. Az állami giroszámlákra 1.7 millió pengő, egyéb számlákra pedig 1.2 millió pengő befizetés történt, úgyhogy a girókövetelések állománya összesen 2.9 millió pengővel növekedett. Az *egyéb követelések* 13.6 millió pengővel csökkentek, ellenben az *egyéb tartozások* 1.3 millió pengővel gyarapodtak.

Követelések: érckészlet 91.055.982.15, devizák és valuták 116,298.971.87, összesen 210,354.954.02 (az előző héttel szemben plusz 15,871.579.49), váltónézkészlet 15,118.600.85 (plusz 1,709.497.01), leszámított váltók, közraktári zálogjegyek és értékpapirok 442.331.386.49 (— 10,475.560.29), kézizálogra adott kölcsönök 12,350.300 (változatlan), az állam adóssága: a) hosszúlejáratú államadósság 191,313.223.63, b) a visszacsatolt területen forgalomban volt koronajegyek és érmék átváltásából eredő államadósság 77,164.499.13, összesen 168,477.722.76 (— 18.352.51), épületek és felszerelések 5,886.143.94 (változatlan), egyéb követelések 260,847.681.31 (— 13.600.322.57), összes követelések 1.215,369.789.37 pengő.

Tartozások: részvénytőke 34,756.095 (változatlan), tartalékalap 9,928.984.75 (változatlan), bankjegyforgalom 767,386.705 (— 10,776.835), girókövetelések, letétek és azonnal lejáró más tartozások: a) államiak 168,185.595.50, b) egyebek 34,612.787.15, összesen 202,798.929.65 (plusz 2,904.217.53), az alapszabályok 73. cikke alapján kibocsátott pénztárjegyek 66,030.921.46 (változatlan), az egyéb tartozások 134,468.790.51 (plusz 1,359.448.60), összes tartozások 1.215,369.789.37 pengő.

Bankkamatláb 1935. augusztus 29-étől 4%.

Almeneti devizahiány Jugoszláviában

Belgrádból jelentik: A dinár a jugoszláviai tőzsdéken a fonttal és néhány más nemes devizával szemben *nem stabil* és ennek következtében a legitim kereskedelem céljaira szükséges devizákban különösen ezen a héten *nagy hiány mutatkozik*. A *Jugoszlovenszki Kurir* értesülése szerint ez a devizahiány csak *átmeneti jellegű*, ugyanis legkésőbb tíz napon belül a kereskedelemben szükséges összes devizákat rendelkezésre bocsáthatják majd. Közgazdasági körök magyarázata szerint a belföldi piacokon azért mutatkozik ilyen nagy kereslet devizák után, mert a behozatali cégek kötelesek tartozásaikat *december végéig* kiegyenlíteni.

Újból dolgozik a Leiner-gyár

Tavaly december havában halt meg *Leiner* Guidó és halálával kapcsolatban *messze sétágazó haggatéki ügy* indult meg, amely a bírósági és hatósági fórumok egész sorát foglalkoztatta. A vita főleg akörül zajlott, ki jogosult az elhúnyt *Leiner* Guidó örököseit a *Leiner Testvérek* enyvgyárban képviselni. Az enyvgyár cégtőnökei tavaly társasági szerződést kötöttek, amely szerint, ha közülök bármelyik elhaláloznék, örököseit a cégben dr. *Friedmann* Ernő ügyvéd fogja képviselni. Az volt a cél, hogy ne ismétlődjék meg az az újabban gyakran előfordult eset, hogy régi és nagymultú vállalatok jogi és ügyvédi viták középpontjába kerüljenek és ezáltal az értékek nagyrésze elkallódjék.

A sok huza-vonát így sem lehetett elkerülni. Vitatták, hogy *társasági szerződés nem tehet ilyen mélyreható intézkedéseket halál* esetére.

Közben az történt hogy az üzemet leállították, az egyes reszortok ezáltal átkerültek más vállalatokhoz és a tisztviselői kart is fokozatosan elbocsátották s így a közel százesztendős multtal bíró üzem a végső felbomlás előtt állt. Erre adódott egy olyan konstruktív megoldás, az *üzemberendezés*, amely mindent orvosol. A bíróságok fokozatosan azt a tendenciát erősítették, amely fix pontot akar kiformálni, hogy egyrészt gazdasági megfontolások érvényesülhessenek, másrészt értéktelen elemek eliminálhatók lehessenek. Már június havában a *Kúria társasági szerződésnek* deklarálta a fenti megállapodást és *érvényesnek ismerte el a határozatra szóló intézkedéseket végrehajtási formaságok nélkül is.* És ez egészíti most ki a királyi ítélőtáblának tegnap hozott határozata, amely az örökösök képviselőjét, dr. Friedmann Ernőt szervesen beleilleszti a társasági szervezetbe és megadja neki a kollektív cégjegyzési jogositványt. Most tehát van egy olyan centrális szerv, amely más életrevaló gazdasági terveket igyekszik valóra váltani.

Üzembehelyezik a pápai műtrágyagyárat

Pápáról jelentik: A pápai *Hungária műtrágyagyár* évekig tartó szünetelés után ismét megkezdi üzemét. Az újrarendezési munkálatok már megindultak és a gyártás a jövő év elején megkezdődik. Egyelőre körülbelül 200 munkást foglalkoztat majd a gyár.

Pontyal fizetik a csehek a szudétaföldi szenet

Prágából jelentik: Csehország a Szudétaföldről jövő szénszállítmányok ellenértékét részben *karácsonyi pontyal fizeti ki*. A legközelebbi jövőben 4000 métermázsa ponty megy különleges vasúti kocsikban Csehországból Németországba.

A tőzsdék és a piacok árait a 16. oldalon közöljük

Funk német gazdasági miniszter Londonba készül

Londonból jelentik: A *Daily Telegraph* diplomáciai levelezőjének közlése szerint *Funk* német gazdasági miniszter január végén Londonba látogat, hogy megbeszéléseket folytasson annak megállapítására, lehetséges-e kereskedelmi együttműködés Anglia és Németország között és milyen mértékben.

Rendezték a német—cseh gazdasági kérdéseket

Prágából jelentik: Csehország és Németország között messzemenő gazdaságpolitikai megállapodás jött létre, amely *véglegesen rendezi az összes függő gazdasági kérdéseket*. A megállapodás egy vámdíjszabási szerződésből, egy kereskedelmi egyezményből és egy fizetési egyezményből áll. A kereskedelmi megállapodás a Németországba kivihető cseh árucikkek évi kontingensét *1925 millió cseh koronában* állapítja meg. Ennyi volt Cseh-Szlovákia exportja 1937-ben Németország és Ausztria felé, leszámítva a szénkivitelt, amely a szudétavidéki bányák elcsatolása folytán most már elesik.

Gyümölcstermelési ankétok országszerte

Évről-évre fejlődő gyümölcstermelésünk szükségessé teszi, hogy az értékesítés kérdései minden oldalról megvitatásra kerüljenek. A Gyümölcstermelők Országos Egyesülete e célból sorozatos ankétokat rendez a gyümölcstermelés gócpontjaiban. A legközelebbi értekezlet december 17-én, délelőtt 10 órakor kezdődik Kecskeméten, a városháza nagytermében.

A következő hetekben gyümölcstermelési ankétok kezdődnek még Gyöngyösön, Kiskunhalason, Kaposvárt, Szombathelyen, Győrött, Nyíregyházán, Érsekujvárt és egy később kijelölendő északkeleti visszacsatolt városban.

Drága a takarmány, olcsó a ló

Ceglédről jelenti a „Magyar Nemzet" tudósítója: Országos pótvásár volt Cegléd[illegible]melyre a felhajtás gyenge[illegible]ili. Igaz, csak a lóvásárt tartották meg, de arra nagyon kevés ló került. A felhajtott állatok legtöbbje rossz állapotban került a vásárra. *Jó ló alig volt*. A vételkedv csak a nevelésre alkalmas csikó és a prima igásló iránt mutatkozott. Az állattartás gondjait télen, amikor alig veszi használt lovának, a gazda nem szívesen vállalja magára. Ilyenkor inkább szabadulni igyekszik állatjától. Az állattartás téli időben nagyon költséges, még akkor is, ha silány takarmányon teleli el.

A takarmány most nagyon drága. Az árpaszalma is métermázsánként 3—3.20 pengőért kel el. Nem is beszélve a szénáról és a szemestakarmányról, mert ezeknek az értéke sokkal magasabb. *Alig is kell ei ló a vásárban.* Még a fuvarosok is tartózkodtak a vételtől. Söt több az eladók között volt. Ami érthető is, mert most alig van munka. A legtöbb fuvarosnak majdnem egész nap az istállóban áll a lova. Egyébként az elsőrendű igásló, teljesen hibanélküli 500—590, másodrendű 300—320, silány 60—120 pengőért cserélt gazdát a vásárban.

Új vámtörvény lép életbe Jugoszláviában

Belgrádból jelentik: Illetékes helyről szerzett értesülések szerint a legközelebbi hónapokban *életbelép az új vámtörvény* Jugoszláviában. Az új vámtörvény előkészítésével és formába öntésével már néhány éve foglalkoznak. Az első konferenciát 1935 tavaszán tartották meg s ezen a pénzügyminisztérium kiküldöttei, szakértők, valamint a jugoszláv gazdasági élet irányítói is megjelentek. Az értekezleten elhatározták az új, modern vámtörvény megalkotását, hogy így Jugoszlávia gazdasági élete ehhez igazodhassék.

Ezerpengős pályadíj a szegedi és kalocsai fűszerpaprika öntözési kérdésének megoldására

Kecskemétről jelentik: Dr. *Wünscher* Frigyes, a „Hangya" vezérigazgatója, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara igazgatójához, dr *Gesztelyi Nagy* Lászlóhoz intézett levelében a maga részéről *1000 pengőt ajánlott fel* a szegedi és kalocsai fűszerpaprika *öntözési kérdéseinek megoldásáról* készítendő pályamunka díjazására. A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara a pályázat feltételeit most tette közzé.

A pályázatban kifejtendő a fűszerpaprika *öntözésének jelentősége*, úgy a terméshozam növelése, mint minőségének fenntartása szempontjából, figyelemmel a szegedi és kalocsai *talaj- és éghajlati viszonyokra*. A paprika talajok előkészítő munkálatainak, valamint a talajok szerves anyaggal való ellátásának ismertetése *az öntözéssel kapcsolatban*. A megfelelő körzetekben mily időben van az öntözésnek jelentősége és *mily tüleig*, milyen mértékben lehet az öntözést végezni anélkül, hogy az a fűszerpaprika beérését, illetve leszedés utáni kiszáradását *károsan befolyásolná*. A pályázónak ismertetni kell az öntözések keresztülvitelének *lehetőségeit* (artézi-kút, fúrott kutak, meglévő vizek, stb. felhasználását) és *az öntözés költségeit egy katasztrális holdra* számítva, továbbá az öntözés által elérhető termés- és jövedelem*többletet*. A pályázat tetszés szerinti terjedelemben, *népies nyelven* írandó. A pályamunkák gépírással, jeligés borítékban, 1939 február 28-áig nyujtandók be *a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamarához* (Kecskemét, Rákóczi-út 14—19.), ugyanott a pályázatban résztvevők részletes tájékoztatást kaphatnak.

Úgy a Szeged-, mint a Kalocsa-vidékre kidolgozott pályamunkák *külön külön bíráltatnak el* és mind a két vidékre vonatkozó legjobb munka *500—500 pengő* díjazásban részesül. A díjazásban részesült munkák kiadói joga a „Paprikaszövetkezet"-et illeti.